

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу

Дяченко Ольги Вікторівни

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ КУПАЛЬСЬКИХ ПІСЕНЬ У ХОРОВІЙ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ століть

Тема магістерської роботи, присвячена інтерпретації купальських пісень у хоровій творчості українських композиторів другої половини ХХ – початку ХХІ століть, є безумовно актуальною і своєчасною. Як слушно зазначає авторка, хорове мистецтво виступає важливим чинником збереження та модернізації художніх традицій, а звернення до фольклорних витоків, зокрема до Купальського обряду, є однією з провідних тенденцій сучасної композиторської практики («неофольклорне» направлення).

Наукова новизна дослідження, що полягає у *«спробі виявлення та обґрунтування специфіки композиторської інтерпретації купальських календарно-обрядових пісень у творчості І. Шамо, Є. Станковича та О. Скрипника»*, є чітко сформульованою і достатньо обґрунтованою. Обраний для аналізу матеріал дозволяє глибоко розкрити заявлену проблематику, оскільки ці композитори представляють різні грані інтерпретації фольклору.

Робота має логічну та послідовну структуру, що відповідає поставленій меті та завданням: Вступ, два Розділи, висновки до Розділів, Висновки, Нотні додатки та Список використаних джерел. Загальний обсяг роботи (79 сторінок) та обсяг основного тексту (57 сторінок) свідчить про достатній рівень опрацювання матеріалу.

Розділи роботи розкривають наступні питання:

- Узагальнення інформації про купальські пісні та їх образно-стильові особливості в музикознавстві (Розділ 1).

- Визначення специфіки композиторської інтерпретації на прикладі обраних творів (Розділ 2).
- Розробка виконавсько-аналітичної моделі для трьох ключових зразків (Розділ 2).

Використання таких методів дослідження як історичний, жанровий, стильовий, структурно-функціональний, хорознавчий, системний, семантичний та виконавський дозволяє провести всебічний, комплексний аналіз музичного матеріалу.

Теоретична база дослідження є репрезентативною, охоплюючи праці з українського музичного мистецтва, фольклористики, теорії хорової музики *a cappella*, хорознавства та спеціалізовану літературу про творчість обраних композиторів.

Розділ 1 магістерської роботи «Інтерпретація купальських пісень...» є теоретико-фундаментальним і присвячений висвітленню історичних, семантичних та структурних аспектів Купальського обряду. Цей розділ є необхідною та ґрунтовною базою для подальшого музикознавчого аналізу композиторської інтерпретації пісенного матеріалу.

Позитивними аспектами даного Розділу є: 1) комплексний історичний огляд, представлений у Підрозділі 1.1. Він демонструє високий рівень обізнаності авторки з історичними джерелами, починаючи від Волинського літопису (1262 р.) і закінчуючи працями етнографів XIX–XX ст. Виділення фаз поєднання язичництва і християнства (XV–XVII ст.) та боротьби влади проти обряду є дуже доречним; 2) чітка семантична систематизація, представлена у Підрозділі 1.2. ефективно систематизує семантику Купальського обряду навколо трьох стихій: Вогню, Води та Рослинності (за Ю. Климцем). Авторка успішно розкриває їхні очищувальну, захисну та життєдайну функції, підкреслюючи синкретичність комплексу; 3) глибоке розуміння ритуалу. У Підрозділі 1.3 майстерно описано театралізований синкретичний комплекс

свята, який чітко розділений на обрядову (Вечір) та магічну (Ніч) фази. Виокремлення Обрядового Дерева (Гільця), Вогнища та Вінка як центральних візуальних образів, що уособлюють основну семантику, є логічним і методологічно виправданим.

Розділ 2 є ключовою аналітичною частиною магістерської роботи, де відбувається безпосереднє втілення заявленої мети: виявлення та обґрунтування специфіки композиторської інтерпретації Купальських пісень. Розділ демонструє еволюцію підходів українських композиторів від неоромантичного стилізування (І. Шамо) до неофольклористичного синтезу (Є. Станкович) та сучасного прочитання (О. Скрипник). Такий хронологічно-стильовий підхід дозволяє простежити еволюцію хорового неофольклоризму в українській музиці другої половини XX – початку XXI століть. Підрозділ 2.4 містить деталізований опис практичних прийомів, необхідних для інтерпретації, що має високу практичну значущість для диригентської спеціальності.

Магістерська робота на тему «Інтерпретація купальських пісень у хоровій творчості українських композиторів другої половини XX – початку XXI століть» є завершеним науковим дослідженням. Авторка продемонструвала глибокі знання з історії української музики, хорознавства та фольклористики, а також володіння методами наукового аналізу. Мета дослідження досягнута, а завдання виконані в повному обсязі.

Представлені матеріали та висновки мають вагоме практичне значення і можуть бути використані в освітньому процесі та виконавській практиці.

В процесі ознайомлення з роботою у рецензента виникли питання:

1. Чим обумовлений вибір нотного матеріалу дослідження у Вашій магістерській роботі? Чи передбачаєте Ви подальшу розробку цієї теми?

2. Які диригентські прийоми необхідні для забезпечення ансамблевої єдності та чіткості інтонування в поліфонічних фрагментах у творі Є. Станковича, де кілька незалежних пісенних шарів звучать одночасно?

Магістерська робота Дяченко О.В. «Інтерпретація купальських пісень у хоровій творчості українських композиторів другої половини XX – початку XXI століть» оформлена у відповідності до вимог, щодо досліджень подібного рангу. Магістерська робота справляє позитивне враження, написана професійною мовою і гарно оформлена, виконана на достойному науковому рівні і повністю відповідає вимогам, що пред'являються до робіт подібного рангу. З огляду на вищесказане, на думку рецензента, магістерська робота Дяченко О.В. заслуговує на відмінну оцінку.

Рецензент:

доктор мистецтвознавства, професор,

професор кафедри сольного співу та оперної підготовки

ХНУМ імені І. П. Котляревського **Гребенюк Н.Є.**

